

foreslog herefter visse foranstaltninger med henblik herpå, såsom opmuntring til kollektive forhandlinger samt regeringsindgreb med henblik på forbedring af de søfarendes sikkerhed i Panama-skibe.

Aktionen førte til, at spørgsmålet blev sat på dagsordenen for søfartskonferencen i 1958, hvor en rekommandation (nr. 108) om sociale forhold og søfarendes sikkerhed i forbindelse med skibes registrering blev vedtaget. I rekommandationen udtales bl. a., at registreringslandet bør anerkende de fulde forpligtelser, der følger af registrering og udøve effektiv jurisdiktion og kontrol med henblik på sikkerhed og velfærd for søfarende i dets skibe.

Af en hvidbog udsendt af det italienske søfartsministerium fremgår, at i 1969 var 1,2 mill. BRT eller ca. 24 pct. af den italienske tonnage registreret under bekvemmelighedsflag. I 1968 blev det anslået, at mere USA-tonnage var registreret under fremmed flag end under nationalt flag. Græske skibredere havde i 1968 over 1.000 skibe under fremmed flag. Det anføres i denne forbindelse, at de i Liberia hjemmehørende skibe udgør mere end 13 pct. af verdenshandelsflåden, og at mere end 6.000 udlændinge er beskæftiget i den liberianske flåde.

Flugten fra søen:

Dette spørgsmål har foranlediget Storbritannien til at foretage en undersøgelse af de mulige årsager til misøren. Det antages, at lønniveauet for søfarende på ingen måde er den eneste, måske ikke engang den væsentligste, årsag. For gifte søfolk spiller de begrænsede muligheder for regelmæssige ophold hos familien en stor rolle. Andre undersøgelser anser kedsomhed som en væsentlig faktor.

Som midler til forhindring af flugten fra søen er bl. a. nævnt omhyggelig udvælgelse, et lønsystem, der indeholder alderstillæg med visse mellemrum, et ændret forfremmelsessystem, forbedring af forholdene om bord, bedre feriemuligheder, adækvate velfærdsforanstaltninger og mulighed for hustrusejlads.

For at skærpe interessen for søfartserhvervet peges der i generaldirektørens rapport på nytten af besøg i virksomheder med forbindelse til erhvervet. Også skibsadoption anses for et egnet middel til at bibringe

ungdommen oplysning om mulighederne til søs. En række lande har tilrettelagt undervisningen af søfarende således, at erhvervede beviser sidestilles med de til bestridelse af visse stillinger i land krævede beviser.

Det påpeges endelig i generaldirektørens rapport, at visse stillinger ombord, f. eks. tømrer, vil forsvinde i de kommende år, medens antallet af andre stillinger vil formindskes. Spørgsmålet om genoptræning af søfarende eller om oplæring i andre fag må derfor omhyggeligt undersøges.

Der synes i vid udstrækning at være enighed om fordelene ved „general-purpose ratings“, medens der hersker nogen usikkerhed med hensyn til ønskeligheden af at uddanne officerer, der både kan gøre tjeneste som navigatører og som maskinmestre.

I sin præsentation af rapporten i plenarforsamlingen opridsede ILO's generaldirektør, *Wilfred Jenks*, de store arbejdsmæssige fremskridt, der var sket på søfartsområdet i de sidste 50 år. Meget stod dog endnu tilbage at gøre, og nye problemer dukker stadig op bl. a. som følge af den teknologiske udvikling. 1970-erne vil bringe større og mere specialiserede skibe. Skibe, der er bedre udstyrede, hurtigere, og mere automatiserede, og som kan drives af et mindre antal højt kvalificerede søfolk. De kommende år vil utvivlsomt bringe store forbedringer i de søfarendes forhold, men automatiseringen og moderniseringen vil formentlig også indebære uønskede og ugunstige konsekvenser, først og fremmest faren for arbejdsløshed. Generaldirektøren fandt derfor, at omskolings- og efteruddannelsesprogrammer måtte gå hånd i hånd med et advarselsystem med hensyn til forestående ændringer i beskæftigelsesforholdene til søs.

Debatten i plenarforsamlingen vedrørende beretningen var meget omfattende og fandt sted sideløbende med arbejdet i de enkelte arbejdsudvalg og varede næsten til konferencens slutning. 65 delegerede fremsatte en række mere almindelig holdte indlæg og erklæringer, der på grund af deres omfang ikke kan refereres nærmere i denne beretning.

I generaldirektørens fravær svarede vicegeneraldirektør dr. *Abbas Ammar* på de under debatten fremkomne udtalelser. Han koncentrerede sig navnlig om 3 punkter,